

Çift Ana Dal Programına Kayıtlı Olan Sosyal Bilgiler Öğretmeni Adaylarının Bu Programa İlişkin Görüşleri*

Kudret AYKIRI^{1**} & İrem AKTUNA²

Gönderilme Tarihi: **02 Mayıs 2021** Kabul Tarihi: **02 Haziran 2021**
DOI: 10.38015/sbyy.931284

Öz:

Çift ana dal, öğrencilerin bir veya iki kurumun iki fakültesi veya anabilim dalında ardışık veya eş zamanlı olarak iki derece, lisans ve/veya lisansüstü programları tamamladıkları belirli bir disiplinler arası eğitim programıdır. İlgili literatürde çift ana dal programına yönelik çok az çalışma olduğu görülmektedir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarına yönelik bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle çift ana dal programına ilişkin çalışma yapmanın önemli olduğu düşünülmektedir. Çift ana dal programına kayıtlı olan sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının bu programa ilişkin görüşlerini incelemek amacıyla yapılan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden temel nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında altı farklı devlet üniversitesinde beş farklı çift ana dal programına (Türkçe eğitimi, psikolojik danışma ve rehberlik, okul öncesi eğitimi, özel eğitim, sınıf eğitimi, bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi) çift ana dal programına kayıtlı olan dokuz öğretmen adayı üzerinde yürütülmüştür. Öğretmen adaylarının seçiminde amaçlı örnekleme türlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme ile veri toplanmıştır. Veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmada inandırıcılık, aktarılabilirlik, tutarlılık ve teyit edilebilirlik sağlanmıştır. Etik konulara dikkat edilmiştir. Araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır: Öğretmen adaylarından çoğunun çift ana dal programına başvurmadan önce programa ilişkin bilgisi yoktur ama ilgisi vardır. Programdan çeşitli biçimlerde haberdar olmuşlardır. Öğretmen adaylarının çoğu programa üçüncü dönem kaydolmuşlardır çünkü öğrenim sürelerini uzatmak istememektedirler. Programı tercih etmelerindeki öncelikli neden iş imkânıdır. Programın birçok katkısı vardır. Programa ilişkin birçok problem yaşanmaktadır. Problemlerin çoğuna çözüm bulunamamaktadır. Bu sonuçlara bağlı olarak önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çift ana dal programı, yan dal programı, sosyal bilgiler öğretmeni adayları.

Abstract:

A double degree is a particular type of cross disciplinary educational program where students complete two degrees, undergraduate and/or postgraduate programs consecutively or simultaneously through two faculties or disciplines of one or two institutions. It is clear that the current literature lacks studies on double degree programs. There is no study on social studies student teachers. Therefore, it is thought that it is important to examine the double degree program. The basic qualitative research method, one of the qualitative research methods, was used in this study to examine the opinions of social studies teacher candidates enrolled in a double major

¹Pamukkale Üniversitesi, Türkiye, ORCID ID: 0000-0002-2413-0593

²Eskişehir Yeni Rota Lisesi, Türkiye, ORCID ID: 0000-0002-3742-6086

*Bu çalışma 2018 yılında gerçekleştirilen 7. Uluslararası Sosyal Bilgiler Eğitimi Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

**Sorumlu Yazar (Corresponding Author): kudretaykiri@gmail.com

program about this program. The research was carried out with nine teacher candidates enrolled in five different double major programs (Turkish language education, psychological counseling and guidance, early childhood education, special education, primary education computer education and instructional technology) at six different state universities in the 2017-2018 academic year. The criterion sampling, one of the purposeful sampling types, was used in the selection of teacher candidates. Data were collected through semi-structured interviews. The data were analyzed through descriptive analysis method. Validity, transferability, consistency and confirmability were provided in the study. Attention has been paid to ethical issues. The following results were achieved in the study: Most of the teacher candidates don't have information about the program before applying to the double major program, but they are interested. They have become aware of the program in various ways. Most of the teacher candidates enrolled in the program for the third term because they don't want to extend their education period. Job opportunity is the primary reason why they prefer the program. The program has many contributions. There are many problems with the program. Most of the problems cannot be solved. Suggestions were provided based on these results.

Keywords: Double major program / dual degree / second major, minor program, social studies teacher candidates.

GİRİŞ

Günümüz dünyasında disiplinler arası çalışabilme yeterliliklerine sahip bireyler yetişmesi arzu edilmektedir. Bu yeterliliklere sahip bireylerin yetişebilmesi için üniversitelerde çift ana dal programı (ÇAP) uygulamaya konulmuştur. Mevcut çağın gereklilikleri yanı sıra istenmeyen durumların bunu gerektirmesi, bu tür programların bir fırsat olarak görülmesi ve daha fazla öğrenme hazzı yaşamak istenmesi gibi nedenlerle de ÇAP'a ihtiyaç duyulduğu görülmektedir.

Ülkeler arasında hatta bazı durumlarda aynı ülkedeki üniversiteler arasında bile farklı şekilde anlaşılabilen (Moulton, 2009) ÇAP Türkiye'de Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından "Başarı şartını ve diğer koşulları sağlayan öğrencilerin aynı yükseköğretim kurumunun iki diploma programından eş zamanlı olarak ders alıp, iki ayrı diploma alabilmesini sağlayan program" (Yükseköğretim Kurulu, 2010) şeklinde tanımlanmıştır. İlgili alan yazında başka tanımları da bulunmaktadır. Bu tanımlardan birisi şu şekildedir: "Çift ana dal, öğrencilerin bir veya iki kurumun iki fakültesi veya anabilim dalında ardışık veya eş zamanlı olarak iki derece, lisans ve/veya lisansüstü programları tamamladıkları belirli bir disiplinler arası eğitim programıdır" (Moulton, 2009). Bir diğer tanım şu şekildedir: "Çift ana dal, örgün öğretimde ana dal lisans programlarını başarıyla yürüten öğrencilerin ilgi duydukları başka dalda bilgi sahibi olmalarına ve diploma almalarına imkân sağlayan çok amaçlı bir uygulamadır" (Atasoy & Girginer, 2006). Sonuç olarak ÇAP kısaca aynı anda iki anabilim dalında öğrenim görme ve diploma alma fırsatı sağlayan bir programdır.

ÇAP Türkiye'deki üniversitelerde 1998 yılında yer almış ve ilk kez 2001-2002 yılında uygulanmaya başlanmıştır (Temizyürek & Derelioğlu, 2004). Tüm üniversitelerin tüm programlarında bu tür bir program olmamakla birlikte bunu uygulayan üniversiteler ve anabilim dalları vardır. Bu anabilim dallarından biri de sosyal bilgiler eğitimi anabilim dalıdır. ÇAP'ın mevcut olduğu üniversitelerde sosyal bilgiler öğretmeni adayları bu programdan yararlanabilmekte ve bu deneyimi yaşamaktadırlar. Yaşadıkları bu deneyimlerin programın geliştirilebilmesi ve bu programı seçecek öğretmen adaylarına ışık tutabilmesi için incelenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

İlgili literatür incelendiğinde ÇAP'a yönelik çok az çalışma olduğu görülmektedir. ÇAP'a yönelik çalışmalar şunlardır: Eğitim fakültesinin sekiz ana bilim dalında çift ana dal ve yan dal

programlarına kayıtlı olan öğrenciler ile bu programları tercih etmeyen öğrencilere yönelik betimsel bir araştırma yapmayı amaçlayan Temizyürek ve Derelioğlu'nun (2004) çalışması, eczacılık ve işletme programları arasında ÇAP'a kayıtlı olan öğrencilerin akademik deneyimlerini ve memnuniyetlerini araştırmayı amaçlayan Chumney ve Ragucci'nin (2006) çalışması, endüstri mühendisliği ve işletme bölümleri arasında program geliştirme ve yakınlaştırma ve geliştirme ihtiyacının belirlenmesinin amaçlandığı Atasoy ve Girginer'in (2006) çalışması, üniversite içinde ya da üniversite dışında ÇAP'ı tamamlamış öğrencilerin deneyimlerini nicel ve nitel olarak incelemeyi amaçlayan Russell, Dolnicar ve Ayoub'un (2007) çalışması, eczacılık ve işletme çift ana dal programını tamamlayan öğrencilerin akademik deneyimlerini ve memnuniyetini ve programın öğrencilerin kariyer seçimi ve kazanç potansiyeli üzerindeki uzun vadeli etkisini değerlendirmeyi amaçlayan Chumney ve arkadaşlarının (2008) çalışması, bir vakıf üniversitesinin fen-edebiyat fakültesinde ÇAP'a kayıtlı olan 11 öğrencinin ÇAP'a ilişkin görüşlerinin ortaya çıkarılmasını amaçlayan Polat-Hopcan, Hopcan ve Adıgüzel'in (2011) çalışması ve ÇAP'a kayıtlı olan 547 öğrencinin görüşlerini nicel ve nitel boyutlarda ortaya çıkarmayı ve değerlendirmeyi amaçlayan Hopcan, Polat ve Adıgüzel'in (2014) çalışmasıdır. İlgili literatürde sosyal bilgiler öğretmen adaylarına yönelik bir çalışmaya rastlanmamıştır. İlgili alan yazında hem az çalışma olması hem de farklı anabilim dallarına ilişkin çalışmalar varken sosyal bilgiler eğitimi anabilim dalına ilişkin bu konuda çalışma olmaması dikkat çekicidir.

Sonuç olarak hem literatürde duyulan ihtiyaç hem de ÇAP'ın geliştirilebilmesi ve bu programı seçecek öğretmen adaylarına ışık tutabilmesi için incelenmesinin önemli olması nedeniyle bu çalışmada, çift ana dal programına kayıtlı olan sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının görüşlerini incelemek amaçlanmıştır. Bu amaç bağlamında araştırmanın alt soruları şunlardır:

ÇAP'a kayıtlı olan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının,

- Başvuru öncesi çift ana dal programına ilişkin bilgisinin ve ilgisinin olması durumu nasıldır?
- Çift ana dal programından haberdar olma biçimleri nelerdir?
- Çift ana dal programını tercih etme nedenleri nelerdir?
- Çift ana dal programını hangi dönemde tercih etmişlerdir?
- Çift ana dal programının kendilerine katkıları nasıldır?
- Çift ana dal programında hangi problemleri yaşamışlardır?
- Çift ana dal programında yaşadıkları problemlere çözüm bulabilme durumları nasıldır?

YÖNTEM

Çift ana dal programına kayıtlı olan sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının görüşlerini incelemek amaçlı bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden temel nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Temel nitel çalışmada insanların yaşamlarını nasıl yorumladıkları ve deneyimlerine ne anlam kattıkları araştırılır (Meriam, 2013). Bu çalışmada da çift ana dal programına kayıtlı dokuz öğretmen adayının bu programla ilgili tecrübelerini nasıl yorumladıkları ve bu tecrübelerine ne anlam kattıklarına odaklanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında altı farklı devlet üniversitesinde beş farklı çift ana dal programına kayıtlı olan dokuz sosyal bilgiler öğretmeni adayı üzerinde yürütülmüştür. Öğretmen adaylarının seçiminde amaçlı örnekleme türlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak veren bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Ölçüt olarak en az iki dönem boyunca çift ana dal programı kapsamında öğrenim görmüş olmak ve öğrenimin devam ediyor olması kullanılmıştır. Çalışma grubunun araştırma ile ilgili özellikleri Tablo 1’de verilmiştir

Tablo 1. Çalışma Grubunun Özellikleri

	Çift Ana Dal Yapılan Program	Çift Ana Dalda Öğrenim Dönemi	Cinsiyet	Yaş
ÖA1	Psikolojik danışma ve rehberlik	3	Kadın	20
ÖA2	Sınıf eğitimi	3	Kadın	21
ÖA3	Türkçe Eğitimi	4	Kadın	33
ÖA4	Türkçe eğitimi	4	Erkek	21
ÖA5	Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi	3	Erkek	23
ÖA6	Okul öncesi eğitimi	3	Kadın	21
ÖA7	Türkçe eğitimi	4	Kadın	22
ÖA8	Türkçe eğitimi	4	Kadın	22
ÖA9	Özel eğitim	3	Kadın	21

Veri Toplama Araçları

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği aracılığı ile veri toplanmıştır. Nitel araştırmalarda en çok tercih edilen veri toplama tekniği olan (Yıldırım & Şimşek, 2013) görüşme, gözlemleyemediğimiz davranış ve duygulara yönelik veri toplamak için gereklidir (Meriam, 2013). Bu bağlamda araştırmada öğretmen adaylarının ÇAP’a ilişkin duygu ve düşüncelerini öğrenebilmek için bu teknik kullanılmıştır. Görüşme için 10 adet günlük dil kullanımına ve sohbet tarzına uygun soru hazırlanmıştır. Görüşme sorularının hazırlanmasında ilgili literatür taraması yapılmış ve uzman görüşü alınmıştır. Çift ana dal yapmakta olan bir öğretmen adayı üzerinde soruların pilot uygulaması yapılmıştır. Görüşmeler araştırmacılar tarafından yüz yüze ve sanal ortamda uzaktan gerçekleştirilmiştir. Görüşme süreleri ve görüşme şekilleri Tablo 2’de verilmiştir:

Tablo 2. Görüşme Şekilleri ve Görüşme Süreleri

	Görüşme Şekli	Görüşme Süresi
ÖA1	Uzaktan	48 dakika
ÖA2	Uzaktan	54 dakika
ÖA3	Yüz yüze	36 dakika
ÖA4	Yüz yüze	45 dakika
ÖA5	Uzaktan	32 dakika
ÖA6	Uzaktan	50 dakika
ÖA7	Yüz yüze	48 dakika
ÖA8	Yüz yüze	39 dakika
ÖA9	Uzaktan	43 dakika

Verilerin Analizi

Araştırmada veri seti yazıya dökülen görüşmelerden oluşmaktadır. Veri analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir, yorumlanır ve araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu araştırmada da görüşmeler için hazırlanan soruların ortaya

koyduğu temalara göre veriler düzenlenmiştir. Bu yöntem bağlamında veriler şu aşamalarda analiz edilmiştir:

- Tematik çerçeve görüşme formunda yer alan sorulara göre oluşturulmuştur. Bu bağlamda temalar şunlardır:
 - Başvuru öncesi öğretmen adaylarının çift ana dal programına ilişkin bilgilerinin ve ilgilerinin olması durumu,
 - Çift ana dal programından haberdar olma biçimleri,
 - Çift ana dal programını tercih etme nedenleri,
 - Çift ana dal programını tercih etme dönemleri,
 - Çift ana dal programının katkıları
 - Çift ana dal programında yaşanan problemler
 - Çift ana dal programında yaşanan problemlere çözüm bulunulması durumu
- Temalar belirlenmiş daha sonra bu temalara göre veriler analiz edilmiştir.
- Son olarak bulgular tanımlanmış ve her bir temanın altında öğretmen adaylarına ait ifadelere yer verilmiştir.

İnanırcılık, Aktarılabirlik, Tutarlılık ve Teyit Edilebilirlik

Araştırma kapsamında inanırcılığı sağlamak için dört teknik kullanılmıştır. Birincisi; veriler birbirleriyle sürekli karşılaştırılmış, yorumlanmış ve araştırmaya katılan öğretmen adaylarının farkında olmadıkları bağlamların olup olmadığına bakılmıştır. İkincisi; katılımcı teyidi/doğrulaması için görüşmelerden sonra sosyal bilgiler öğretmeni adaylarından görüşme sonuçlarının doğruluğunu teyit ettirmek ve eklemek istediklerinin olup olmadığını sormak için düşüncelerini alınmıştır. Üçüncüsü; bulguların nedenleri yazılmış ve bu bulguları destekleyen alıntılara yer verilmiştir. Dördüncüsü ve sonuncusu; görüşme sorularının hazırlanmasında ve çalışma bittikten sonra alan uzmanı görüşüne başvurulmuştur.

Araştırmalarda aktarılabirliği sağlamak için amaçlı örnekleme ve ayrıntılı betimleme olmak üzere iki teknik vardır (Guba & Mill 2007'den akt. Meriam, 2013; Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu bağlamda araştırmada sadece verilere bağlı olarak detaylı betimleme yapılmış, betimlemelere araştırmacı yorumu eklenmemiş, ilgili bulguları destekleyen alıntılara sık sık yer verilmiştir. Ayrıca, çalışma grubu amaçlı örnekleme türlerinden ölçüt örnekleme göre seçilmiştir.

Guba ve Mill (2007) araştırmada tutarlılığı sağlamak için uzman kontrolü tekniğini tavsiye eder (akt. Meriam, 2013). Daha önce de bahsedildiği üzere araştırmada uzman kontrolü sağlanmıştır. Tutarlılığı sağlamak için ayrıca tutarlılık incelemesi tekniği kullanılmıştır. Yani, katılımcılarla görüşmeler benzer yaklaşımlarla gerçekleştirilmiş, veriler analiz edilirken veriler arası tutarlılığa bakılmış ve araştırma ile veri analizi sonuçları arasındaki tutarlılığa bakılmıştır.

Araştırmada teyit edilebilirliği sağlamak için teyit incelemesi tekniği kullanılmıştır. Yani analiz sonuçları veriler ile karşılaştırılmıştır.

Etik Konular

Etik konular kapsamında şunlar yapılmıştır: Katılımcıların bilinçli onayları alınmıştır. Yani katılımcılara araştırmanın amacı ve nerede kullanılacağı açıklanmış, gizliliğe ve özel hayata saygıya dikkat edileceği belirtilmiştir. Veriler dikkatlice toplanmış, verilere sadık kalınmış,

veriler dikkatlice analiz edilmiş ve verilerin bir bölümü araştırma dışı bırakılmamıştır. Ayrıca, bulgular sonrasında öğretmen adayları ifadelerine yer verilirken temsili kodlar kullanılmıştır.

BULGULAR, YORUM VE TARTIŞMA

Başvuru Öncesi Öğretmen Adaylarının Çift Ana Dal Programına İlişkin Bilgilerinin Ve İlgilerinin Olması Durumu

Araştırmaya katılan dokuz sosyal bilgiler öğretmen adayından altısının ÇAP'a başvurmadan önce ÇAP'a ilişkin bilgileri yoktur. Kalan üç öğretmen adayından ikisi sadece çift ana dal yapılabildiğini bilmektedir. Bir öğretmen adayı ise koşulları da bilmektedir. Bu sonuçları destekleyen öğretmen adaylarına ait ifadeler şu şekildedir:

“Herhangi bir bilgim yoktu.” (ÖA4)

“Çok detaylı bilgi birikimine sahip olmasam da aynı anda iki bölüm okunabileceğini, çift diploma alınabileceği gibi durumları biliyordum.” (ÖA8)

Dokuz sosyal bilgiler öğretmen adayından altısının ÇAP'a başvurmadan önce ÇAP'a ilişkin ilgileri vardır. İlgilerinin olmasının nedenleri şunlardır: Atama kontenjanının az olmasına yönelik çevre baskısı, ÇAP yapılacak anabilim dalının asıl sevilen alan olması ancak istenilen koşulların sağlanamamasıdır. Diğer öğretmen adaylarının ilgileri ise sonradan oluşmuştur. Bu ilgilerinin farklı nedenler ile oluştuğu görülmektedir: Bu nedenler şunlardır: Akademik başarının etkisi, ilgi duyulan bir anabilim dalına yönelik fırsatın olması, mevcut anabilim dalında iş imkânının az olması, arkadaş teşviki, ilgili anabilim dalı web sayfasında paylaşılmasının etkisi ve içerik açısından anabilim dallarının yakınlığıdır. Bu yargıları destekleyen örnek ifadeler şu şekildedir:

“İsteğim vardı çünkü ÖSS puanım istediğim bölüme yetmiyordu.” (ÖA9)

“Derlerde başarılı olduğumu gördükten sonra oluştu.” (ÖA7)

“PDR'ye ÇAP imkânı olması isteğimi arttırdı.” (ÖA1)

“Kendi bölümümde atamanın az olması isteğimi arttırdı.” (ÖA2)

“Birinci sınıfi bitirdiğim yaz arkadaşlarımin tavsiyesi üzerine bu kararı aldım.” (ÖA5)

“Üniversiteyi kazandıktan sonra bölümün internet sitesinde gördükten sonra çift ana dal yapma isteğim oluştu.” (ÖA4)

“Birbirini tamamlayan alanları kapsamasi sebebiyle oluştu.” (ÖA3)

Çift Ana Dal Programından Haberdar Olma Biçimleri

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının ÇAP'tan haberdar olma biçimleri çeşitlilik göstermektedir. Öğretmen adaylarının ifadelerine göre haberdar olma biçimleri şunlardır: Oryantasyon programında duyma, araştırma yapma, daha önceki üniversite deneyimi,

üniversitede öğrenim gören bir yakınının bilgilendirmesi, anabilim dalı web sayfası duyurusu, akademik personel bilgilendirmesidir. Bu yargıları destekleyen örnek ifadeler şu şekildedir:

“Oryantasyon etkinliklerinde duydum”. (ÖA2)

“Öğrenci sayfamda duyuru vardı. Ben de araştırdım ve karar verdim”. (ÖA6)

“Sosyal bilgiler bölüm başkanımızdan duydum.” (ÖA8)

Çift Ana Dal Programını Tercih Etme Nedenleri

Araştırmaya katılan dokuz öğretmen adayından altısının ifade ettiği üzere sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının ÇAP’ı tercih etmelerindeki öncelikli neden iş imkânıdır. Öğretmen adaylarının ÇAP olarak tercih ettikleri anabilim dallarının (Türkçe eğitimi, psikolojik danışma ve rehberlik, okul öncesi eğitimi, özel eğitim ve sınıf eğitimi) sosyal bilgiler eğitimine göre daha fazla atama kontenjanının olması da bu bulguyu destekler niteliktedir. Dört öğretmen adayının ifadesinde de geçtiği üzere ÇAP’ın tercih edilmesinin ikinci nedeni ise çift ana dal yapılan anabilim dalına duyulan ilgidir. Diğer tercih nedenleri ise şunlardır: Koşulların çift diploma gerektirmesi, her alanda kendini geliştirme isteği, fırsatı değerlendirme güdüsü ve öğrenim gördüğü anabilim dalının kolaylığı ve zorlanma isteğidir. Bu yargıları destekleyen örnek ifadeler şu şekildedir:

“İş imkânının kısıtlı olması. Öğretmen olma hedefime beni okul öncesi öğretmenliği ulaştıracak.” (ÖA6)

“İlk olarak üstün yetenekli ya da görme engelli bireylerle çalışma isteğimden ötürü.” (ÖA9)

“Günümüz dünyasında tek diploma yeterli olmayabiliyor, her alanda kendimizi geliştirmemiz gerekiyor.” (ÖA8)

“Daha donanımlı olma isteğim.” (ÖA7)

“Üniversitemizde böyle bir olanağın bizlere sunulmasını değerlendirmek.” (ÖA1)

“Okuduğum bölümün basit geliyor olması nedeniyle biraz zorlanmak istedim.” (ÖA5)

Çift Ana Dal Programını Tercih Etme Dönemleri

Dokuz öğretmen adayından altısı, ÇAP için öğrenim sürelerini uzatmak istemediğinden dolayı ilk başvuru dönemi olan üçüncü dönemde başvurduklarını ifade etmişlerdir. Farklı olarak bir öğretmen adayı ilk başvuruda başarısız olma durumunu göz önünde bulundurarak ikincisine de başvurabilmek ve dersleri birbiriyle paralel götürmek adına bu dönem başvurduğunu ifade etmiştir. Sonuç olarak öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu üçüncü dönemde başvurmanın daha uygun olduğunu belirtmişlerdir. İkinci başvuru dönemi olan beşinci dönemde üç öğretmen adayı başvuru yapmıştır. Bu öğretmen adaylarından sadece biri bu dönemde başvurmayla ilgili olumlu görüş sunmuştur. Öğretmen adayı ders yükünün az olmasından dolayı beşinci dönemin daha uygun olduğunu düşünmektedir. Beşinci dönem başvuran diğer iki öğretmen adayından

birisi ilk tercihinde yeteneği olmayan bir alan seçtiği için, diğeri de üçüncü dönemde başvurusu kabul edilmediği için beşinci dönemde başvuru yapmıştır. Bu durum da bize beşinci dönemde de bir başvuru fırsatı olmasının avantajlı bir durum olduğunu göstermektedir. Bu yargıları destekleyen örnek ifadeler şu şekildedir:

“En uygun dönem, geç başlanıldığında okul uzuyor.” (ÖA8)

“Beşinci dönem çok uygun değil, birinci yıldan fazla dönem uzamasına sebep olabiliyor.” (ÖA9)

“Olmaz ise diğer dönemde başvurabilirim diye düşündüm. Dersler çoğu zaman paralel gidiyor ve bir alandaki bilgilerini diğer alana transfer kolaylığı sağlıyor.” (ÖA2)

“Beşinci dönem başvurmak için uygundur. Her iki bölümün derslerini bir arada yürütmek zordur. Bu yüzden kendi bölümümüzün ders yükünü azaltırsak daha başarılı olabiliriz.” (ÖA4)

Çift Ana Dal Programının Katkıları

ÇAP'ın katkıları konusunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının her biri neredeyse farklı katkılarına dikkat çekmiştir. Yani ÇAP'ın katkıları konusunda ortak bir ifade yoktur. Bu katkılar şunlardır: Özgüveni arttırması, disiplinli olma becerisi kazandırması, çift diplomaya sahip olmayı sağlaması, zaman yönetimi becerisini olumlu etkilemesi, farklı bir alanda yeterlilik kazandırması, ek iş fırsatları sağlaması, ilgi duyulan alanda öğrenim görme fırsatı vermesi, farklı yaş gruplarına ulaşabilme fırsatı vermesi, lisans dönemini verimli kullanma fırsatı vermesi, bilgi birikimini arttırması, kişisel gelişimi sağlaması, motivasyonu arttırması, iletişim becerilerini olumlu etkilemesi, bütüncül bakmayı sağlaması, disiplinler arası çalışma fırsatı vermesi, daha çok insanla tanışma fırsatı vermesi, gelecek ile ilgili kaygıları azaltması, problem çözme becerisine olumlu etkisi olması ve öğretmenlik sınavına olumlu etkisi olmasıdır. Sonuç olarak ÇAP'ın öğretmen adaylarına birçok katkısı olduğu görülmektedir. Bu yargıları destekleyen örnek ifadeler şu şekildedir:

“Bütünlük açısından olsun, disiplinler arası etkileşimden olsun birçok noktada fikir sahibi oldum ve az da olsa tecrübe edindim.” (ÖA1)

“Zamanımı daha etkili kullanmayı öğrendim. Karşılaştığım problemlere karşı mücadele etmeyi ve haklarımı savunmayı öğrendim.” (ÖA2)

“Gelecek ile ilgili kaygılarım azalıyor. KPSS’de her iki dalıma ait konulara rahatlıkla hâkim olabiliyorum.” (ÖA3)

“En önemli katkısı kendime öz güvenimi tazelemiş olması. Disiplinli olmak konusunda da katkıları oldu. Aynı anda iki diplomaya sahip olma.” (ÖA4)

“İş olanağım arttı. Birçok insan tanıdım” (ÖA5).

“Kendimi geliştirmemi sağladı. Motivasyonumu arttırdı.” (ÖA6)

“Farklı ortamlarda kendimi daha iyi ifade edebiliyorum.” (ÖA7)

“Okul zamanım daha anlamlı ve kazançlı geçiyor. Bilgi birikimim artıyor.”
(ÖA8)

“Farklı bir alanda yeterlilik sahibi olabilme, sevdiğim alanda eğitim görme,
daha küçük yaş grupları ile çalışma yaparken zorlandığım noktaların aşılması.”
(ÖA9)

Çift Ana Dal Programında Yaşanan Problemler

Sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının süreç yoğunluğuna, akademik personele, idareye, akranlarına, koşullara ve bütçeye bağlı birçok problem yaşadıkları görülmektedir. Bu temalar altında yaşadıkları problemler şu şekildedir:

Öğretmen adaylarının ÇAP'ta olmanın getirdiği süreç yoğunluğuna bağlı yaşadığı en temel problem derslerin çakışması durumudur. İkinci önemli problem ise sınavların çakışması durumudur. Süreç yoğunluğuna bağlı yaşanan diğer problemler ise; yorgunluk, gün boyu okulda aralıksız derse girme, fedakârlık (uyku, sosyal yaşam, kitap okuma, hobi, yemek yeme) ve kaygıdır. Bu yargıları destekleyen örnek ifadeler şu şekildedir:

“Dönem başında programı oturtmak 15-16 derse çalışmaktan çok daha zor.”
(ÖA7)

“BÖTE'den derslerim çakıştığı için ayrıldım.” (ÖA5)

“Sınavların çakışması, bir saate birden çok sınavın denk gelmesi ya da aynı gün altı-yedi sınava girmek en önemli sorunlardan.” (ÖA6)

“Sınav zamanı bir gün içerisinde dört sınava giriyorsunuz.” (ÖA2)

“Çok yorucu olması.” (ÖA9)

“Gün boyu okulda olmak.” (ÖA1)

“Özel yaşamınızdan birçok şeyden feragat etmek zorunda kalıyorsunuz. Bunlar uyku, sosyal yaşam, arkadaşlar, okumak istediğiniz kitaplar, hobileriniz ve hatta aileniz oluyor. Zamanı kullanmak, yetirmek zorlaşıyor.” (ÖA3)

“Stres ve kaygılarınız olmuyor değil.” (ÖA2)

Öğretmen adaylarının akademik personele bağlı yaşadıkları problemler şunlardır: Ders danışmanının olumsuz tutumları, alınan dersleri onaylanmaması, kontenjanı olan ve/veya üstten alınan derslerde önceliği kendi anabilim dalı öğretmen adaylarına vermeleridir. Bu yargıları destekleyen örnek ifadeler şu şekildedir:

“Bazı hocalar anlayışsız davranıyor.” (ÖA6)

“Danışmanım baz almak istediğim dersleri onaylamadı.” (ÖA7)

“Üstten ders almak istediğimizde çok almamızı istemediler ve bazı derslerde öncelikli olarak kendi bölüm öğrencilerinin olmasını istedikleri durumlar oldu.”
(ÖA2)

Öğretmen adaylarının idareye bağlı yaşadıkları problemler: ilgili idari personelin ÇAP konusunda yeteri kadar bilgi sahibi olmaması ve bürokrasidir. Bu sonuçları destekleyen öğretmen adaylarına ait ifadeler şu şekildedir:

“Öğrenci işleri ve rektörlük çift ana dal konusunda daha çok bilgilendirilmeli”
(ÖA2)

“Çözemediğim problemler ise daha çok bürokrasi engeline takılan, geç alınan kararlar” (ÖA3)

Öğretmen adaylarının ÇAP’a bağlı yaşadıkları diğer problemler ise: akranlarına bağlı olarak yaşadıkları grup çalışmalarında dışlanma, koşula bağlı olarak yaşadıkları dönem not ortalaması alt sınırının olması ve bütçeye bağlı olarak yaşadıkları dönem uzaması halinde burs/kredi haklarının bitmesidir. Bu yargıları destekleyen örnek ifadeler şu şekildedir:

“Grup çalışmalarında öğrenciler tarafından dışlanıyoruz.” (ÖA6)

“Not ortalaması sınırı.” (ÖA9)

“Çift ana dal yapan öğrencilerin en azından bir yıl okulu uzamakta olduğu için devlet yurdunda bu süre zarfında kalılabiliyorken, ne yazık ki alınan burs ya da kredi devam etmiyor bu durum da öğrencileri zor durumda bırakıyor.” (ÖA2)

Çift Ana Dal Programında Yaşanan Problemlere Çözüm Bulunması Durumu

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yaşadıkları problemlerin birçoğuna çözüm bulamadıkları görülmektedir. Hatta bazı öğretmen adayları bu konuda umutsuz durumdadır. Çözüm bulduğunu ifade eden öğretmen adaylarının görüşlerinde fedakârlıklar göstererek çözümler buldukları görülmektedir. Örneğin; derslerin çakışması problemini daha az ders seçme, bazı derslere geç girme, bir sonraki yıl alma gibi yollarla çözmeye çalışmışlardır. Öğretmen adaylarının sınavların çakışması problemini de mazeret sınavları ya da bütünleme sınavları ile çözmeye çalıştıkları görülmektedir. Problemlerin çözülme durumlarına ilişkin tek olumlu uygulama çakışan sınavların sınav görevlileri tarafından ayrı saatlerde sınav yapılmasıdır. Bu sonuçları destekleyen öğretmen adaylarına ait örnek ifadeler şu şekildedir:

“Bir kısmını kendi çabalarımla çözmeye çalışsam da çok sancılı ve çözümü zor sorunlar.” (ÖA3)

“Çözemedim ve bitene kadar çözülmeyecek. Süreç bu şekilde devam ediyor.”
(ÖA9)

“Evet çözdüm. Sadece bir derse seçtim ya da bir derse yetişebilmek için diğer dersin ilk 10 dakika geç girmek durumunda kaldım. Bir dersten diğerine ara vermeden diğerlerine girdim.” (ÖA2)

“Sınavlar için de ya mazeret sınavına ya da bütünleme sınavlarına girdim.”
(ÖA1)

“Asistanlar beni farklı zamanlarda sınava aldılar.” (ÖA7)

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmaya katılan sosyal bilgiler öğretmen adaylarından çoğunluğunun ÇAP’a başvurmadan önce ÇAP’a ilişkin bilgilerinin olmadığı ama ilgilerinin olduğu görülmüştür. Ayrıca, ÇAP’tan çeşitli biçimlerde haberdar oldukları görülmüştür. Bu sonuç, ilgili bir çalışmanın (Russel & diğ., 2007) sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Bu çalışmada da ÇAP’a kayıtlı olanların ÇAP’tan öğretim elemanı teşviki, arkadaş tavsiyesi, kendilerinin araştırma yapması, daha önce ÇAP’a kayıtlı olan yakınlarının olması ve üniversitenin web sayfalarında görülmesi biçimleri ile haberdar oldukları görülmüştür.

Sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının ÇAP’ı tercih etmelerinin öncelikli nedeni iş imkânıdır. Bu sonuç birçok çalışmanın (Hopcan & diğ., 2014; Polat-Hopcan & diğ., 2011; Russel & diğ., 2007; Temizyürek & Derelioğlu, 2004) sonucu ile paralellik göstermektedir. Birçok çalışmada ÇAP’ın öncelikli tercih nedeninin iş imkânını arttırıyor olması dikkat çekici bir sonuçtur. ÇAP’ın ikinci tercih edilme nedeni ise çift ana dal yapılan anabilim dalına duyulan ilgidir. Bu sonuç ÇAP’a ilişkin iki çalışmanın (Polat-Hopcan & diğ., 2011; Temizyürek & Derelioğlu, 2004) sonuçları ile paralellik göstermektedir. Diğer tercih nedenleri ise şunlardır: Koşulların çift diploma gerektirmesi, her alanda kendini geliştirme isteği, fırsatı değerlendirme güdüsü ve öğrenim gördüğü anabilim dalının kolaylığı ve zorlanma isteğidir. Koşulların çift diploma gerektirmesi ve yine bu koşullara bağlı olarak her alanda kendini geliştirme /donanımlı olma / daha çok beceri kazanma isteği ÇAP’a ilişkin iki çalışmanın sonuçları (Hopcan & diğ., 2014; Polat-Hopcan & diğ., 2011) ile paralellik göstermektedir. Öğrenim gördüğü anabilim dalının kolay olması ve zorlanma isteği sonucu ile ilgili bir çalışmanın (Hopcan & diğ., 2014) sonuçlarında yer alan ÇAP’ın kamçılaman bir durum olması sonucu arasında bağlantı kurulabilir. İlgili literatürde ÇAP’ın tercih nedenleri arasında fırsatı değerlendirme güdüsü olduğuna dair bir bulguya rastlanmamıştır.

Öğretmen adaylarının çoğunluğu ÇAP’a öğrenim sürelerini uzatmamak için ilk başvuru döneminde başvurmuşlardır. Yani öğretmen adaylarının çift ana dal yapmak kadar öğrenim sürelerini de uzatmamak gibi bir arzularının olduğu görülmektedir. İlgili bir çalışmada (Güney, 2009) ÇAP’a kayıtlı olan ya da olmak isteyen öğrenciler için ders programlarının öğrenim sürelerini en az uzatacak şekilde ayarlanmasına dikkat çekmiştir.

ÇAP’ın öğretmen adaylarına katkısı konusunda fikir birliği olmamasına rağmen birçok katkısının olduğu görülmüştür. Bu sonuç ilgili araştırmaların sonuçları ile (Chumney & Ragucci, 2006; Hopcan & diğ., 2014; Polat-Hopcan & diğ., 2011; Russel & diğ., 2007) paralellik göstermektedir. Bu araştırmalarda da ÇAP’ın birçok katkısı olduğu görülmektedir.

Sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının süreç yoğunluğuna, akademik personele, idareye, akranlarına, koşullara, barınma ve bütçeye bağlı birçok problem yaşadıkları görülmüştür. Bu sonuç ilgili araştırmaların sonuçları ile (Hopcan & diğ., 2014; Polat-Hopcan & diğ., 2011; Russel & diğ., 2007) paralellik göstermektedir. Bu araştırmalarda da ÇAP’ta birçok problem yaşandığı görülmektedir. Bu araştırmadaki en temel problemin ise ders çakışması olduğu

görülmüştür. ÇAP'ta ders çakışmasını önlemeye yönelik model yapılmasını amaçlayan bir tez çalışmasının (Ertane, 2018) olması da bu problemin önemini destekler niteliktedir.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yaşadıkları problemlerin birçoğuna çözüm bulamadıkları; bazılarını da fedakârlık göstererek çözdükleri görülmüştür. İlgili literatürde ÇAP'ta öğrenim görenlerin çoğunluğunun programdan memnun olmasına ilişkin çalışma (Chumney & Ragucci, 2006) vardır. Ancak, bu durum ÇAP'ta problemler yaşandığı hatta çoğunun çözülemediği gerçeğini değiştirmemektedir. Problemler, genellikle çözüm bulunamıyor olması sonucu bu kadar katkısı olan bir programı daha da faydalı hale getirmek için önemli uyarıcıdır.

Bu sonuçlara bağlı olarak araştırmada şu önerilerde bulunulmuştur:

- Öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğunun ÇAP'a başvurmadan önce ÇAP'a ilişkin bilgilerinin olmadığı görülmektedir. Bu nedenle sosyal bilgiler öğretmen adaylarının ÇAP ile ilgili birinci sınıfta ayrıntılı bir şekilde bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Bunun için ÇAP'a kayıtlı deneyimli öğretmen adaylarının da katıldığı bir söyleşi yapılması önerilir.
- Sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının ÇAP'ı tercih etmelerinin öncelikli nedeni iş imkânıdır. Birçok çalışmada da ÇAP'ın öncelikli tercih nedeninin iş imkânını artırması olması dikkat çekici bir sonuçtur. Bu bağlamda karar vericilerin sosyal bilgiler öğretmeni atama kontenjanlarını revize etmeleri önerilmektedir.
- ÇAP'ın ikinci tercih edilme nedeni ise; çift ana dal yapılan anabilim dalına duyulan ilgidir. Bu ÇAP'ın en olumlu özelliklerinden biridir. Bu bağlamda sınav sürecinde ilgi duyduğu alanın gerektirdiği puanı alamayan ama akademik başarısını gösteren öğretmen adaylarına eğitim fakültesinin anabilim dalına yakın her alanında ÇAP'a kaydolma şansı verilmesi önerilmektedir.
- Öğretmen adaylarının ÇAP'a kayıtlı olmak kadar öğrenim sürelerini de uzatmamak gibi bir arzularının olduğu görülmektedir. Bu bağlamda ÇAP'a kayıtlı olan öğretmen adayları için ders programlarının öğrenim sürelerini en az uzatacak şekilde ayarlanması önerilmektedir. Örneğin; ilgili anabilim dallarının birbirine yakınlaştırılması ve ortak seçimlik dersleri olması.
- ÇAP'ın öğretmen adaylarına katkısı konusunda fikir birliği olmamasına rağmen birçok katkısının olduğu görülmüştür. Bu bağlamda doğrudan ÇAP'ın katkısına yönelik spesifik çalışmaların yapılması önerilmektedir.
- ÇAP'a kayıtlı sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının programa ilişkin birçok problemler yaşadıkları görülmüştür. Bu bağlamda bu problemlerin çözümüne yönelik kararlar alınması ve adımların atılması önerilmektedir. Araştırmaya göre ÇAP'ta yaşanan öncelikli problem ders çakışması durumudur. Bu bağlamda ilgili literatürdeki ders çakışmasını önleyen modellerin dikkate alınması önerilmektedir.
- Bu çalışma sosyal bilgiler öğretmen adayları özelinde gerçekleştirilmiş bir çalışmadır. Eğitim fakültesinin ve diğer fakültelerin diğer programlarında da benzer çalışmaların yapılması ve ilgili literatürün zenginleştirilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Atasoy, Ö. A. & Girginer, N. (2006). Endüstri mühendisliği ve işletme bölümleri öğrencileri arasında program tamamlama ve yakınlaştırma uygulamaları: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü çift ana dal ve yan dal programı uygulama örneği. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 1(1), 13-25.

- Chumney, E. C. G. & Ragucci, K. R. (2006). Student satisfaction and academic performance in a dual PharmD/MBA degree program. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 70 (2), 25.
- Chumney, E. C. G.; Ragucci, K. R. & Jones, K. J. (2008). Impact of a Dual PharmD/MBA Degree on Graduates' Academic Performance, Career Opportunities, and Earning Potential. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 72 (2), 26.
- Ertane, E. (2018). *Çift ana dal kısıtları altında ders çizelgeleme* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Güney, D. (2009). İnşaat mühendisliği eğitiminde disiplinler arası çalışma eksikliğinin giderilmesi. Altın, S. (Ed.), *1. İnşaat Mühendisliği Eğitimi Sempozyumu* içinde (s. 327-331). İnşaat Mühendisleri Odası Antalya Şubesi.
- Hopcan, S.; Polat, E. & Adıgüzel, T. (2014). Çift ana dal programında okuyan öğrencilerin görüşleri: Bir değerlendirme çalışması. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (22), 287-299.
- Meriam, S. B. (2013). *Nitel Araştırma: Desen ve Uygulama için Bir Rehber* (birinci baskı). (S. Turan, Çev.). Nobel Yayın Dağıtım.
- Moulton, B. (2009). Double degrees: Concerns regarding overall standards and graduate attributes such as probabilistic reasoning. In Iskander M., Kapila V., Karim M. (Eds.) *Technological Developments in Education and Automation*. Springer, https://doi.org/10.1007/978-90-481-3656-8_60
- Polat-Hopcan, E.; Hopcan, S. & Adıgüzel, T. (2011). Yükseköğretimde çift ana dal programlarının bütüncül değerlendirilmesi: Örnek bir çalışma. Günay, D. & Öztemel, E. (Ed.), *Uluslararası Yükseköğretim Kongresi: Yeni Yönelişler ve Sorunlar 2* içinde (s.1582-1588). Deomed Yayıncılık.
- Russell, A. W.; Dolnicar, S. & Ayoub, M. (2007). Double degrees: Double the trouble or twice the return?. *Higher Education: The International Journal of Higher Education and Educational Planning*, 55 (5), 575-591.
- Temizyürek, K. & Derelioğlu, Y. (2004). Üniversite öğrencilerinin çift ana dal-yandal programlarına ilişkin tutumları. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 1-9.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yükseköğretim Kurulu (2010). *Yükseköğretim kurumlarında önlisans ve lisans düzeyindeki programlar arasında geçiş, çift ana dal, yan dal ile kurumlar arası kredi transferi yapılması esaslarına ilişkin yönetmelik*. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/04/20100424-11.htm>

EXTENDED ABSTRACT

Opinions of the Social Studies Teacher Candidates Registered in the Double Major Program Related to This Program

Introduction

“A double degree is a particular type of cross disciplinary educational program where students complete two degrees, undergraduate and/or postgraduate programs consecutively or simultaneously through two faculties or disciplines of one or two institutions.” (Moulton, 2009).

Double-degree programs in universities in Turkey took place in 1998. It was first implemented in the 2001-2002 academic year (Temizyürek & Derelioğlu, 2004). This program is included at some universities and departments in Turkey. One of these departments is the program of social studies teaching. It is very important to examine the views of student teachers enrolled in this program as these views are crucial for the development of the double degree programs.

In addition, it is clear that the current literature lacks studies on double degree programs. Relevant research studies are as follows: Temizyürek and Derelioğlu (2004), Chumney and Ragucci (2006), Atasoy and Girginer (2006), Russell, Dolnicar and Sheikh (2007), Chumney et al. (2008), Polat-Hopcan, Hopcan and Adıgüzel (2011)), Hopcan, Polat and Adıgüzel (2014). There is no study on social studies student teachers. Therefore, it is important to examine the double degree program.

In this context, the aim of the study is to examine the opinions of social studies student teachers enrolled in the double degree program. In line with this purpose, the sub-questions of the research are as follows:

- What do social studies student teachers know about the double degree program before enrolling in it?
- How interested are social studies student teachers in the double degree program before enrolling in it?
- How did social studies student teachers know about the double degree program?
- Why did social studies student teachers choose the double degree program?
- In which term did social studies student teachers choose the double degree program?
- Does the double degree program contribute to social studies student teachers?
- What are the problems encountered by social studies student teachers in the double degree program?
- What are the solutions that social studies student teachers find to the problems they face in the double degree program?

Method

The basic qualitative research method, one of the qualitative research methods, was used in this study as the focus has been on the experiences of social studies student teachers.

The research was carried out with nine student teachers enrolled in five different double degree programs (4 Turkish teaching, 1 psychological counseling and guidance, 1 preschool education,

1 special education, 1 primary school teaching, 1 computer education and instructional technology) at six different state universities in the 2017-2018 academic year.

Criterion sampling, one of the purposeful sampling types, was used in the selection of student teachers. The opinions of social studies student teachers enrolled in the double degree program for at least two semesters were taken.

Data were collected through a semi-structured interview. 10 questions were asked during the interview. Interview questions were prepared by examining the literature and the questions were piloted.

The data were analyzed by descriptive analysis method. That means analyzes were conducted around the themes determined according to the interview questions.

In the research, credibility, transferability, consistency and verifiability were ensured. Attention has been paid to ethical issues.

Results

The following results were obtained in the study:

- Most of the social studies student teachers do not have any knowledge of the program prior to enrolling in a double degree program.
- Most of the social studies student teachers have an interest in the program before enrolling in a double degree program.
- Social studies student teachers have been informed about the program through orientation program, from their lecturers, web page, etc.
- The first reason social studies student teachers prefer the double degree program is the job opportunities. The second reason is their interest. Other reasons are as follows: Life conditions requiring a double degree, willingness to develop oneself in every field, taking the opportunity, their program not requiring big efforts and the desire to be challenged.
- Most of the social studies student teachers preferred the double major program in the third term as they do not want to extend their time of education.
- Double degree program has many contributions to social studies student teachers. Some of these contributions are: Increasing self-confidence, providing the ability to be disciplined, providing a double degree, positively influencing time management skills, gaining competence in a different discipline, providing additional business opportunities, providing the opportunity to study in the field of interest.
- Social studies student teachers experience many problems in the double degree program. The main problem is the overlap of the classes. The second important problem is the overlap of exams.
- Social studies student teachers generally cannot find solutions to the problems they face in the double degree program.

Discussion

The results of the study are similar to those of the following studies: Chumney and Ragucci, 2006; Güney, 2009; Hopcan et al., 2014; Polat-Hopcan et al., 2011; Russell et al., 2007; Temizyürek and Derelioğlu, 2004. In the context of these results, the following are suggested in the study:

- Social studies student teachers should be informed in detail about the double degree program in the first year.
- The number of social studies teacher appointment quotas should be matched with the number of other teacher appointment quotas.
- Social studies student teachers with high academic success should be given the chance to enroll in a double degree program in many departments of the faculty of education.
- The curriculum of student teachers enrolled in a double degree program should be arranged in such a way as to extend their time of education at least.
- It is recommended to carry out studies on the contribution of the double degree programs to student teachers.
- Designs that prevent course overlaps of students enrolled in double degree programs in the relevant literature should be taken into consideration.
- Similar studies should be conducted in other departments.

"International Journal of New Approaches in Social Studies - IJONASS" is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).